INFORMA MONATA BULTENO
JUNIO 2016
Nº 44

ANARKIO KAJ ESPERANTO
ANARKIO

Liberacana
Konstrui Detrui
Barikado

Kulturo kaj anarkiismo

Ekde sia komenco, anarkiismo interesiĝis pri kulturo, lernado, eduko kaj instruado de la membroj de ties organizoj, ĉefe en la branĉo de la anarkisindikatismo, laŭ la ideo, ke kulturon povas profiti la simplaj laboristoj por plibonigi sian labor- kaj vivkondiĉon ĉu per plialtigo de la posteno ĉu per ŝanĝo de laboro ĉu per pli efika kontraŭstaro kontraŭ ekspluatantoj. Ĉe la laborismaj organizoj en Okcidenta Eŭropo -kie antaŭe komencis la industria revolucio- kaj ĉefe en latinidaj landoj, kiel Francio, Hispanio aŭ Italio, kie la anarkiisma tendenco estis sufiĉe grava, oni organizis aktivadon cele tiuj eblecoj, kiel prelegoj, kursoj, bibliotekoj, ktp. Foje la celo estis baza: instrui legad- kaj kalkulkapablon.

Je la komenco de la 20-a jarcento tiu agado estis jam tradicia kaj en multaj urboj de industriaj regionoj (kaj aliaj) fondiĝis specifaj kulturaj aŭ edukaj organizaĵoj, kiel ateneoj, vesperlernejoj, gazetoj, alternativaj bazlernejoj, babillernejoj, ktp. Tiele eĉ ekzistis forta interinfluo de la laborisma (ĉefe liberecana aŭ anarkiisma) kulturo kun la intelekta kaj arta kulturo de gravuloj kaj burĝaj artistoj konitaj kaj agnoskitaj de la ĝenerala publiko. En la anarkiismaj medioj estis sufiĉe konataj la verkoj kaj signifo de verkistoj, kiel Ibsen, Wilde, Tostoi, Niĉeo, ktp. Dume kelkaj el tiuj intelektuloj (ne nur en literaturo, ankaŭ en pentrarto, muziko, ktp.) ricevis influojn de la pensmanieron de tiu kulturgrundo liberecana. En kelkaj landoj eĉ la anarkiisma kulturbazo markis iamaniere la naskon kaj disvolvigon de kelkaj skoloj, kiel en Hispanio ĉe la Generacio de 98.

Dum la plej aktivaj jardekoj de la 20-a jarcento, nome 1920-aj kaj 1930-aj jaroj, la aktivado en la kulturaj liberecanaj organizoj daŭris kaj same la interrilatoj kun la burĝa aŭ ĝenerala kulturo. Polemikoj estis oftaj en la medioj kaj komunikiloj de ambaŭ tendencoj. Tiele modiĝis en tiuj polemikoj temoj kiel naturismo, historio kaj aktuala rolo de la eklezioj, religio ĝenerale, konsideroj de la tiamaj politiksistemoj, konsideroj pri milito,

instrusistemo, ktp... eĉ Esperanto, kiu estis grava temo en la du flankoj de la tiama kulturagado.

Verda Majo -

HASEGAWA Teru, (naskiĝis la 7-an de marto 1912 – mortis la 10-an de januaro 1947), konata en Esperantujo per sia plumnomo Verda Majo, naskiĝis en Japanio, en Jamanaŝi prefektujo. En junio de 1932 ŝi eklernis Esperanton. En la printempo de 1936, danke al Esperanto ŝi konatiĝis kun Liu Ren, ĉina studento en Tokio, kaj edziniĝis kun li en la aŭtuno de la sama jaro. Ŝi venis al Ŝanghajo en Ĉinio en la 19-a de aprilo 1937.

Nelonge post sia alveno al Ŝanghajo, Verda Majo faris kontakton kun Ĉina Proleta Esperantista Unio (ĈPEU). Ŝi partoprenis en ĉiuj aktivadoj de la Ŝanghaja Esperantista Ligo kaj kontribuis artikolojn al Ĉinio Hurlas, informa bulteno de ĈPEU por eksterlandanoj, publikigita dum iu tempo ĉiun tagdekon. Komence de decembro en 1937, Verda Majo kaj Liu Ren atingis Kantonon kaj laboris en la Esperanta sekcio de Kantona Internacia Asocio. En julio 1938, ili venis al Wuhan kaj eklaboris en la Fako por Internacia Propagando de Kuomintang. Vintre de 1938, ili evakuis al Chongqing kaj tie kontribuis artikolojn al la duonmonata Esperanta periodaĵo Heroldo de Ĉinio. Ŝiaj artikoloj aperis unu post la alia sur la paĝoj de la revuo ĝis la lasta numero de 1945. Somere de 1940 ili eklaboris en la Komisiono de Kultura Laboro kaj poste partoprenis en la redakta laboro de la gazeto Kontraŭatako, eldonita de la Nordorienta Nacisava Asocio. En 1945, ili veturis al Harbin kaj funkciis en la Administracia Komitato de la Nordorienta Liberigita Regiono kiel komitatanoj respondecaj por redaktado kaj kontrolado. Poste ili translokiĝis al Jiamusi en nordoriento de Ĉinio.

En siatempa historia fono, la ago de Verda Majo sin oferi al la afero por liberigo de la ĉina popolo estis tre facile etiketita kiel faro de "naciperfidulino" kaj kaŭzis malfeliĉan kompromiton al ŝiaj familianoj. Verda Majo ne nur sin donis al la afero por liberigo de la ĉina popolo, forlasinte sian propran hejmlandon, sed ankaŭ edziniĝis al ĉino. En tiama Japanio, edziniĝo al ĉino estis rigardata kiel tre hontinda fiago. Laŭ verko de Ĵelezo: Ŝian edziniĝon al ĉino oni rigardis kun malestimo en tiama japana socio. Eĉ ŝia samlandano Kazi Wataru, kiu nomis sin revoluciulo, ne povis reteni sian sarkasmon koncerne ĉi tiun aferon, direktante al Verda Majo akrajn mokvortojn. Nenian subtenon ŝi trovis en la hejmo.

Ŝi ne vane laboris por la kontraŭjapana rezistmilito. Precipe ŝia japanlingva disaŭdigo havis grandan influon al la invadaj trupoj. Iu japana soldato eĉ skribis poemeton por esprimi sian emociiĝon post aŭskulto de la disaŭdigo. Tiu "stranga disaŭdigo" en flua japana lingvo ankaŭ kolerigis la japanajn militaristojn. En tagĵurnalo de Tokio ŝi estis kalumniita kiel "dolĉvoĉa naciperfidulino". Ŝia patro eĉ ricevis timigan leteron, kiu postulis, ke li atribuu al si mem la kulpon kaj sin mortigu. Foje en Chongqing Zhou Enlai diris al Verda Majo: "La japanaj imperiistoj kalumnie nomis vin 'dolĉvoĉa naciperfidulino', sed efektive, vi estas fidela filino de la japana popolo, vi estas vera patrioto." La vortoj donis al ŝi grandan inspiron.

Verda Majo estis nur pura plebano senpartia. Ŝi ĉiam memoris sian esperantistecon kaj ofte nomis sin kun plena memestimo esperantisto. Ŝi skribis: mi estas banala virino. Tamen mi kredas kaj sentas, ke mi povos fari iom pli multe aŭ ion signifan ol mi restus en Japanio. Ĉar mi estas esperantisto.

Per siaj verkoj postlasitaj Verda Majo ĝuis la reputacion kiel la plej elstara esperantisto kaj brila reprezentanto en la oriento. Vere admirinda. Ŝia originala verko En Ĉinio Batalanta karakteriziĝas per delikata priskribo, abunda je sentnuanco kaj flua lingvaĵo. Depost ĝia eldono en 1945 ĝis nun, almenaŭ en Ĉinio kaj Japanio, ankoraŭ neniu alia simila verko superis ĝin. Veterano Kurisu Kei tiel komentis skribante: Verda Majo poste gloriĝis kiel la aŭtorino de „En Ĉinio Batalanta", kiu miaopinie povintus fariĝi ĉefverko ne nur de la Esperanta literaturo, sed eĉ de la monda entute, se ĝi estus finverkita.

La supereco de Verda Majo kuŝas je tio, ke ŝi faris perfektan kombinon de persona talento kaj esperantista bonvirto. Ni devas lerni de ŝi (precipe de ŝia spirito). Ne forgesu la famajn vortojn: Homo povas havi grandan aŭ malgrandan kapablon, sed se li havas tiun spiriton, li jam estas homo nobla, pura, bonvirta, libera de trivialaj interesoj kaj utila al nia afero.

Je la 10-a de januaro 1947, Verda Majo malfeliĉe forpasis pro infekto post abortigo. En la 22-a de aprilo en la sama jaro, ankaŭ Liu Ren forpasis pro malsano. La geedzoj estis enterigitaj en la Martira Tombejo de Jiamusi.

Ni ankoraŭ bezonas voluntulojn!

Nia iniciatemo bezonas voluntulojn por skribi, traduki, desegni aŭ por iu ajn kontribuaĵo.
Ĉia helpo estas bonvenan, dankon!
Sanon kaj anarkion!

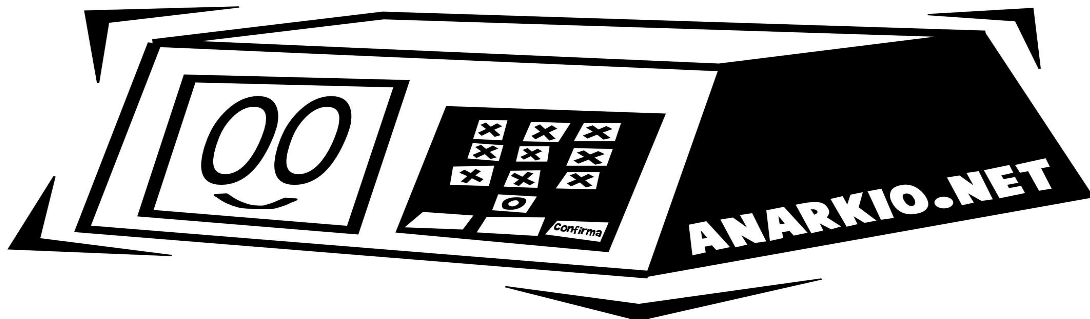

Kontaktojn
Fenikso Nigra   Liberacana Barikado
m.e.:barriliber@anarkio.net
m.e.:lobo@riseup.net
m.e.:fenikso@riseup.net

http://anarkio.net

NE BALOTI!

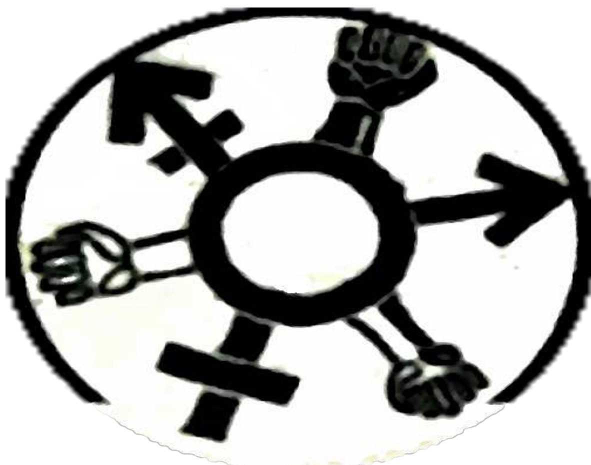
**POLITIKO POR FARI FARAS REKTE KAJ
NE TRANSDONANTE AL "IU" FARAS!
MEMMASTRUMADO - FEDERISMO - UNIO
AGOBIADA KAJ EKSPLUATATA POPOLO
NE BALOTAS
KUNIGAS KAJ LUKTAS POR SOCIA LIBERECO!**

fenikso@riseup.net

Vizitu nian
interetan paĝon

HTTP://ANARKIO.NET

- Tekstojn;
- Imagojn;
- Agojn, ktp

Retadreso:
fenikso@riseup.net aŭ barriliber@anarkio.net
lobo@riseup.net